

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studiu / Calificarea	Limbă și literatură română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	LLR1221 Limbă română contemporană (Fonetica și fonologie)				
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS				
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Cipriana PEICA				
2.4. Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E
				2.7. Regimul disciplinei	Ob/S

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					11
Pregătire seminarii/cursuri practice/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					14
Examinări					3
Alte activități: Consultații					14
3.7. Total ore studiu individual	98				
3.8. Total ore pe semestru	154				
3.9. Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• -
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe elementare teoretice și practice în domeniul foneticii limbii române • Cunoștințe elementare teoretice și practice în domeniul ortografiei, ortoepiei și punctuației în limba română

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	• Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. De desfășurare a seminariilor	<ul style="list-style-type: none"> • Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți • Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6. Competențele specifice acumulate

Compe- tențe profesio- nale	<p>C3: descrierea sincronică a fenomenului lingvistic al limbii române:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea și exemplificarea conceptelor, domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii române; - explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane. <p>C5: descrierea sistemului fonetic al limbii române și utilizarea acestuia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea sistemului fonetic al limbii române, în varianta sa standard, și definirea conceptelor lingvistice de bază specifice limbii române; - evaluarea corectitudinii gramaticale a unui text de dificultate medie, identificarea abaterilor grave de la sistemul de norme gramaticale și lexicale ale limbii române și corectarea lor. <p>Cursul răspunde exigențelor profesiei majorității absolvenților de nivel licență, aceea de profesor de limba română, întrucât asigură competențe în: deținerea unor noțiuni de fonetică generală, lexic și aspecte ale procesului comunicării sonore prin limbaj; descrierea sistemului fonologic al limbii române cu trăsăturile specifice (vocale, consoane, alofone); evidențierea implicațiilor structurii fonologice (= a variantelor de interpretare) în descrierea structurii fonetice și lexicale a limbii române contemporane; perfecționarea deprinderilor ortografice, ortoepice și de punctuație, cu motivațiile fonetico-fonologice aferente; cunoașterea trăsăturilor articulatorii ale sunetelor limbii române; efectuarea unor analize fonetico-fonologice.</p>
Compe- tențe transver- sale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbii (al foneticii și fonologiei) în deplină concordanță cu etica profesională. • CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. • CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de fonetică, fonologie și lexic atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii. Utilizarea noțiunilor de fonetică, fonologie și lexic în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice.
--	--

7. Obiectivele disciplinei

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește asimilarea unor noțiuni de fonetică generală și aspecte ale procesului comunicării sonore prin limbaj. Familiarizarea studenților cu conceptele specifice foneticii, fonologiei. Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește asimilarea unor noțiuni de fonetică generală și aspecte ale procesului comunicării sonore prin limbaj; descrierea sistemului fonologic al limbii române cu trăsăturile specifice (vocale, consoane, alofone); Se urmărește evidențierea implicațiilor structurii fonologice (= a variantelor de interpretare) în descrierea structurii morfologice a limbii române contemporane; Este esențială perfecționarea deprinderilor ortografice, ortoepice și de punctuație, cu motivațiile fonetico-fonologice aferente. Cunoașterea trăsăturilor articulatorii ale sunetelor limbii române.

8. Conținuturi

8.1.1. Curs: Fonetică și fonologie	Metode de predare	Observații
1. L.R.C. – obiect și disciplină: 0. Limba română – definiție. 0.1. Sintagma L. R. C. (limba română contemporană). 1. Obiectul L. R. C. 1.1. Dimensiunea temporală. 1.2. Dimensiunea spațială. 1.3. Dimensiunea socioculturală. 2. L.R.C. – dimensiune sincronă. 2.1. Discipline ce studiază limba română. 2.2. Istoricul disciplinei. Nivelul fone(ma)tic în sistemul limbii: 0. Nivelurile limbii (ierarhizare și reprezentare). 1. Unități biplane / unități monoplane. 2. Dubla articulare a limbajului.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
2. Semnalul sonor în procesul de comunicare: 0. 0.1. Schema procesului de comunicare. 1. Emițătorul. 2. Codul. 3. Semnalul sonor. 4. Canalul. 5. Receptorul.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
3. Fonetică articulatorie. Organele vorbirii: 0. Organele vorbirii. 1. Organe respiratorii. 2. Organe fonatoare. Laringele. Fonațiunea laringală. 3. Organe articulatorii și / sau de rezonanță. Cavitățile faringiană, nazală, bucală: palatul, limba, dinții, buzele.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
4. Fonetică articulatorie. Formarea și clasificarea sunetelor vorbite: 0. Traiect vocal. 0.1. Trăsături articulatorii. 1. Vocalele. 1.1. Trăsături articulatorii de supraclasă. 1.2. Trăsături articulatorii de clasă: apertura, localizarea, labialitatea. 1.3. Triunghiul vocalic. 1.4. Clase, serii, grupe. 2. Consoanele. 2.1. Trăsături articulatorii de supraclasă. 2.2. Trăsături articulatorii de clasă: sonoritatea, nazalitatea, modalitatea, localizarea. 2.3. Tabelul consoanelor.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
5. Fonetică acustică. Proprietățile fizice ale sunetelor vorbite: 0. Noțiuni de fonetică acustică. 1. Înălțimea. Considerații fonetico-fonologice. 2. Intensitatea. 2.1. Considerații fonetico-fonologice. 3. Durata. Considerații fonetico-fonologice. 4. Timbrul. Considerații fonetico-fonologice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
6. Fonologie. Noțiuni introductive (termeni, concepte, metode): 0. Sunetele articulate – substanță și funcție. 0.1. Substanță. 0.2. Funcție. 1. Rolul fonologiei. 2. Relații și corelații. 2.1. Concepte: relație, corelație, sintagmă, paradigmă. 2.2. Tipuri de raporturi (relații și corelații). 2.3. Relații și corelații între unități de conținut / expresie. 3. Comutarea și distribuția. 3.1. Utilitate. 3.2. Sfera aplicării.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
7. Fonologie. Noțiuni introductive (termeni, concepte, metode): 3.3. Comutarea. 3.4. Distribuția. 4. Segmentarea. 5. Opoziții. 5.1. Opoziții privative vs. opoziții graduale. 5.2. Opoziții bilaterale vs. opoziții multilaterale. 5.3. Opoziții proporționale vs. opoziții izolate. 5.4. Opoziții omorganice vs. opoziții eterorganice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	

6. Contrastul. 6.1. Tipuri de contraste. 6.2. Contrastul în silabă.		
8. Fonemul: 0. Definiție și comentariu. Raportul dintre fonem și alofon. Fonemele - unități specifice unei limbi. 1. Funcțiile fonemului. Funcția diferențiativă – definiție și comentariu. Funcția constitutivă – definiție și comentariu. 2. Mărci distinctive sau interne (MD). Trăsăturile mărcilor distinctive. Inventarierea și clasificarea mărcilor. 3. Conținut fonologic intern (CFI).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
9. Alofone: 0. Alofone: variante și varietăți. 0.1. Conținut fonologic intern (CFI) și conținut fonologic extern (CFE). 0.2. Criterii de clasificare a alofonelor. I. Clasificarea pozițională (fonetică). 1. Clasificare pozițională. 1.1. Poziții neutrale. 1.2. Poziții coarticulatorii. 2. Asimilarea. 2.1. Tipuri generale de asimilări.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
10. Alofone: A. Palatalizarea. B. Labializarea. C. Palatalizare + labializare. D. Nazalizarea. E. Fricativizarea. F. Velarizarea. G. Bilabializarea.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
11. Alofone: 3. Desonorizarea. 4. Aspirarea. 5. Neutralizarea. 6. Asilabizarea. 7. Anularea stopului glotal. 8. Tabele sinoptice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
12. Alofone: II. Clasificarea contrastivă. 0. Clasificare contrastivă. Seria explozivă. Seria implozivă. Observații. III. Reducția alofonelor. 0. Definiție. 1. Tipuri de reducții.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
13. Algoritmul analizei fonetico-fonologice. Sisteme fonologice și probleme controversate. Sistemul fonologic al limbii române: 0. Definiție. 0.1. Vocalele și consoanele – trăsături sintagmatice. 1. Corelațiile în sistemul vocalic. 2. Corelațiile în sistemul consonantic. 3. Româna – limbă de tip consonantic.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
14. Sisteme fonologice și probleme controversate. Sistemul fonologic al limbii române: 4. Probleme controversate. 4.1. Sisteme fonologice. 4.1.1. Sistemul fonologic – varianta Graur-Rosetti. 4.1.2. Sistemul fonologic – varianta Emil Petrovici. 4.2. Semivocalele – aspecte controversate. 4.3. Statutul lui ȧ final scurt. 4.4. Problematika lui [k'], [g'].	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Bibliografie:		
1. ***: ***: <i>Dicționar general de științe. Științe ale limbii</i> , București, Editura Științifică, 1997.		
2. ***: <i>Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române</i> , București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.		
3. ***: <i>Limba română contemporană</i> , sub coord. acad. I. Coteanu, vol. I (cap. <i>Fonetica și Fonologia</i>), ediție revizuită și adăugită, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985.		
4. IORDAN, IORGU - ROBU, VLADIMIR: <i>Limba română contemporană</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978. ROSETTI, AL. - LĂZĂROIU, A.: <i>Introducere în fonetică</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.		
5. SĂTEANU, CORNEL: <i>Fonemica limbii române</i> , Cluj, 1978.		
6. VASILIU, EM., <i>Fonologia limbii române</i> , București, Editura Științifică, 1965.		
8.2. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Elemente de ortografie și punctuație.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
2. Elemente de ortografie și punctuație.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
3. Teste de limbă română corectă	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
4. Teste de limbă română corectă	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
5. Teste de limbă română corectă	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
6. Teste de limbă română corectă	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
7. Sistemul vocalic și consonantic al limbii române	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
8. Alofone	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
9. Alofone	Explicația, demonstrația, dialogul	

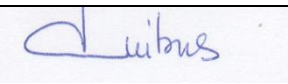

	exemplificarea, exercițiul, analiza.	
10. Analize fonologice complexe	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
11. Analize fonetico-fonologice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
12. Analize fonetico-fonologice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
13. Analize fonetico-fonologice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
14. Analize fonetico-fonologice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Bibliografie: SĂTEANU, CORNEL: <i>Fonemica limbii române</i> , Cluj, 1978. VASILIU, EM., <i>Fonologia limbii române</i> , București, Editura Științifică, 1965.		

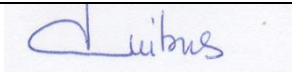
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și în străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași etc.
- La finalizarea studiilor, absolvenții vor fi licențiați în 2 limbi: română și una din limbile pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății.
- Absolvenții secției de limbă și literatură română pot deveni profesori sau pot să lucreze în diferite domenii, ca de pildă: diplomație, companii aeriene, birouri de traduceri, la radio și tv, edituri etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de fonetica și fonologia limbii române contemporane. • Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de structura fonetică și fonologică a cuvintelor limbii române. • Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. 	Examen scris, cu 3 componente: <ul style="list-style-type: none"> - <i>teorie</i>: 2/3 din nota finală - <i>analiză</i> fonetică și fonologică: 1/3 din nota finală - <i>test de limbă corectă</i>: - eliminatoriu (max. 15 greșeli admise, din care 4 nu se penalizează, iar restul se penalizează cu câte 0.35 din nota finală) 	90%
10.5. Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea cunoștințelor de fonetică / fonologie. • Completarea și perfecționarea scrierii corecte în limba română • Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup. 	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	10%
10.7. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de fonetică și aplicarea acestora în limba română contemporană, prin analize fonetico-fonologice • însușirea corectă a elementelor de ortografie și punctuație în limba română contemporană 			

Data completării	Semnătura titularului de curs, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	Semnătura titularului de seminar, Asist. univ. drd. Cipriana PEICA
10.03.2020		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	

16.03.2020		
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,	Ștampila facultății
28.04.2020	